

ИЗВЕШТАЈ О СПОЉАШЊЕМ ВРЕДНОВАЊУ

Школа и место: Основна школа „Јеврем Обреновић“, Шабац	Име и презиме руководиоца тима евалуатора: Катарина Петровић
Школска управа ВАЉЕВО	Остали чланови тима:
Датум/период вредновања: 26.-27. април 2017.	Снежана Јадрановић Ђоко Петровић Љиљана Рељић
Директор школе: Светлана Смиљанић	Снежана Јадрановић Ђоко Петровић Љиљана Рељић
Напомена: 909-424-610-37/2017-07	
<p>КВАЛИТЕТ РАДА ШКОЛЕ ☒</p> <p>Општи квалитет образовне установе оцењује се оценама: 1, 2, 3 и 4, с тим да је оцена 4 највиша оцена.</p> <p>☒ 4 -Оценом 4 оцењује се установа која остварује више од 75% свих стандарда укључујући 100% стандарда који су кључни за вредновање.</p> <p>☐ 3 -Оценом 3 оцењује се установа која остварује више од 50% свих стандарда укључујући 75% стандарда који су кључни за вредновање.</p> <p>☐ 2 -Оценом 2 оцењује се установа која остварује више од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.</p> <p>☐ 1 -Оценом 1 оцењује се установа која не остварује минимум од 30% свих стандарда укључујући 50% стандарда који су кључни за вредновање.</p>	
Опис школе и контекст	
<p>Основна школа „Јеврем Обреновић“ у Шапцу је основана 1961. године под именом „Селе Јовановић“, а од 1970. године ради самостално и добија 7 издвојених школских јединица које остају и до данас у њеном саставу: Орид, Орашац (у текућој школској години без ученика), Мишар, Корман, Предворица, Мрбеновац и Миокус. Садашњи назив Школа добија 2008. године.</p> <p>Матична школа располаже лепо уређеном школском зградом у којој су: 13 вишенаменских учионица, 1 кабинет за информатику, библиотека, 5 канцеларија (за директора, стручну службу, финансијско-административне послове, наставничка зборница), 4 ходника, степеништа, 6 санитарних чворова, подрум, 5 осталих просторија, укупна површина 1700m². Фискултурна сала је површине 780m², смештена у делу зграде са просторијама продуженог боравка; Школа поседује двориште са уређеном зеленом површином, спортским теренима и бетонираним платоом.</p> <p>ИО Орид је једна од најстаријих школа у Србији и датира из 1832. године. Дана</p>	

је то осморазредна школа смештена у дограђеној и реновираној згради у којој су: 7 специјализованих учионица, 1 кабинет за информатику, 2 вишенаменске учионице за разредну наставу, 2 ходника, степеништа, канцеларија за наставнике, 3 санитарна чвора, пратеће просторије - површина објекта је $1\ 405\text{m}^2$. Школа поседује велико школско двориште са парковском површином, платоом за одмор и асфалтираним теренима за рукомет/мали фудбал, кошарку и одбојку.

Школа у Мишару датира из 1921. године. Данашњи ИО Мишар има 4 одељења млађих разреда и смештен је у реновираној школској згради у којој су: 3 вишенаменске учионице, кабинет за информатику, 1 наставничка канцеларија, ходник, санитарни чвор и котларница - површина објекта износи 340m^2 . Школско двориште је пространо са уређеном зеленом површином, али без обележених спортских терена.

Школа у селу Мрђеновац датира из 1938. године; данас су у њој 2 комбинована одељења млађих разреда. Садашња школска зграда, која је више пута реновирана и располаже са: 2 вишенаменске учионице, 1 просторијом у којој је група деце за припремни предшколски програм, ходник, санитарни чвор - површина објекта износи 340m^2 . Школско двориште чини зелена површина, без спортских терена.

Школа у селу Предворица је почела с радом 1941. године. Данашња издвојена школска јединица је неподељена школа од 3 разреда, смештена у реновираној школској згради са: 1 вишенаменском учионицом, ходником, санитарним чвором и 2 пратеће просторије - површине 107m^2 .

Школа у селу Миокус је основана 1941. године, а пре 7 година је изграђена нова школска зграда у којој су: 2 вишенаменске учионице, канцеларија за наставнике, ходник, санитарни чвор и помоћне просторије - површина објекта је 203m^2 . У школи је за потребе мештана, наменски сређено поткровље. Школа не поседује спортске терене у свом дворишту.

Школа у Корману је основана 1943. године; данашња издвојена школска јединица је смештена у новој школској згради, подигнутој 2002. године у којој су: 2 вишенаменске учионице за млађе разреде, 1 просторија за групу деце припремног предшколског програма, канцеларија за наставнике, ходник, санитарни чвор - површина објекта износи 160m^2 . Школа поседује уређено школско двориште без спортских терена.

Укупна површина свих објеката је 5257m^2 .

Школу похађа 1082 ученика у 50 одељења, од којих су у Матичној школи 834 ученика у 32 одељења од 1-ог до 8-ог разреда; у ИО Орид наставу похађа 144 ученика у 10 одељења (4 одељења млађих разреда и 6 одељења старијих разреда); ИО Мишар похађа 65 ученика у 4 одељења млађих разреда; ИО Корман похађа 13 ученика у 2 комбинована одељења млађих разреда; ИО Мрђеновац има 7 ученика у 2 комбинована одељења млађих разреда; ИО Предворица са 12 ученика млађих разреда је неподељена школа; ИО Миокус са 7 ученика млађих разреда такође је неподељена школа.

У Школи је запослено 80 наставних радника, од којих је 35 у разредној настави. Осим директора, у Школи су: 1 помоћник директора, 3 стручна сарадника (психолог, педагог, библиотекар), 1 секретар, 3 административно-финансијска радника, 17 техничко-помоћних радника. Укупно је у Школи 106 запослених радника.

Приоритети у развоју школе, према развојним документима, су у домену свих области квалитета:

- унапређење школске документације и усаглашавање свих докумената у електронској форми (званична школска документа, личну документацију наставника – портфолија, педагошку документацију о ученичким постигнућима и напредовању;
- унапређење наставе и учења кроз већу примену стандарда квалитета у настави и учењу;
- прилагођавање рада образовно-васпитним потребама ученика у целини и доследна примена правилника о оцењивању;
- унапређивање и даље развијање инклузивне праксе и укључивање дефектолога у рад са ученицима који имају сметње и тешкоће у развоју;
- подстицање учења са разумевањем и стицање функционалних знања за ученике;
- побољшање педагошко-инструктивног рада и увида већим обухватом посећених часова код наставника и промовисањем међусобних посета часовима наставника;
- остваривање корелације између школског успеха, оцена и укупних постигнућа ученика на завршном испиту;
- мотивисање ученика да у већем броју похађају часове допунске и припремне наставе и посебно побољшање успеха ученика у ИО Орид;
- мотивисање ученика да се укључе у већи број ваннаставних активности и већи обухват ученика из осетљивих група;
- мотивисање наставника за рад са даровитим ученицима кроз израду и примену Правилника о награђивању наставника;
- боља информисаност родитеља о систему пружања додатне подршке ученицима у Школи;
- унапређење комуникације и међусобног уважавања запослених;
- побољшање материјално-техничких ресурса – доградња простора у матичној школи и адаптирање физкултурне сале у ИО Орид.

Школски програм и годишњи план рада	Опис квалитета
<p>Спољашње вредновање квалитета ове области је остварено увидом у планска и програмска документа Школе: Школски програм, Годишњи план рада, Извештај о раду школе, годишње и оперативне планове рада наставника.</p>	
<p>Школски програм је сачињен на основу наставног плана и програма, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о основном образовању и васпитању. У структурном смислу, овај документ је квалитетно састављен јер садржи све законом предвиђене елементе и омогућује остваривање прописаних циљева и задатака у првом и другом циклусу основног образовања и васпитања. Истовремено, структурни елементи Школског програма оперативно су разрађени у Годишњем плану рада школе.</p>	
<p>Годишњи план рада је веома исцрпан, детаљан документ који на јединствен начин обједињује оперативно разрађене планове за реализацију свих сегмената рада Школе.</p>	

Понуда ваннаставних активности је разноврсна (новинарска, литерарна, драмска, географска, саобраћајна, шаховска, информатичка, одбојкашка, атлетска, фудбалска, велики и мали хор, библиотечка, страни језици у продуженом боравку, радионице професионалне оријентације). Очигледно је да овом репертоару недостаје више секција из области науке. Потребно је да Школа посебну пажњу посвети формирању и фолклорне секције, што је и (чл. 42) Закона о основном образовању и васпитању прописано.

Садржајна и временска корелација различитих наставних предмета је пракса која је започета у школи и присутна је првенствено кроз промоцију угледних часова, са примерима тематске интеграције наставних садржаја.

У годишњим плановима наставника наведени су циљеви учења по разредима. Оперативни планови се раде на месечном нивоу. Садрже следеће елементе: р.б. наставне теме, р.б. наставне јединице, назив наставне јединице (са могућношћу да се наведе корелација-веза унутар предмета и са другим предметима), тип часа, облик рада, методе, наставна средства и образовни стандарди. У оперативним/месечним плановима наставника наведено је којим садржајима ће се остварити циљеви учења предмета у датом разреду. Прилагођавање планова рада наставника није усклађено са специфичностима одељења, нарочито у издвојеним школским јединицама и комбинованим одељењима.

Годишњи план рада школе садржи план рада тима за инклузивно образовање, у коме је предвиђен план израде ИОП-а за ученике на основу анализе њиховог напредовања у учењу. Саставни део Годишњег плана рада је и акциони план Развојног плана установе за текућу школску годину. План рада тима за заштиту ученика од насиља обухвата начин реализације програма заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања. Начин израде и оперативна разрада ових документа уједно омогућује ефикасно праћење реализације планираних циљева и задатака, због чега ова област у великој мери испуњава висок ниво квалитета.

Настава и учење

Опис квалитета

Настава и учење у целини остварују висок ниво квалитета рада.

Наставници у великој већини примењују одговарајућа дидактичко-методичка решења: истичу кључне појмове, дају јасна упутства и објашњења потребна за израду задатог, постепено уводе сложеније садржаје током часа. Активности и радови ученика упућују на то да су циљеви за већину часова остварени, што говори и о довољно ефикасним методама које се примењују. Ипак, сами циљеви часова нису у довољној мери наглашени у смислу очекиваних исхода за ученике, због чега је потребно више истицати шта се од ученика очекује да науче и зашто.

На часовима је заступљено повезивање новог градива са претходно обрађеним (и наученим), ученицима се скреће пажња на садржаје учења који су повезани са примерима из свакодневног живота – нарочито је присутно на часовима из природних наука. У мањој мери је заступљено упућивање на алтернативне начине решавања појединих задатака и проблема, као и на упућивање ученика да себи постављају циљеве у учењу.

Прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика захтева више пажње код свих наставника. Прилагођавање захтева могућностима ученика се на часовима остварује само у целини, за све ученике у одељењу, сходно већини која је усвојила одређене садржаје или се процењује да им је потребно више понављања и утврђивања – индивидуалне потребе ученика нису у фокусу на већини редовних часова и углавном се остављају за допунску или додатну наставу. Исто се односи на прилагођавање темпа рада и наставних материјала различитим потребама и индивидуалним карактеристикама ученика. Више се може учинити на примени образовних стандарда у различитим наставним предметима и пружању могућности да ученици одаберу задатке понуђене на више од једног нивоа тежине – примери добре праксе у овом смислу били су заступљени на часовима математике у одељењима 2/2 и 2/1.

За ученике којима је потребна додатна подршка у учењу, примењују се специфични задаци и наставни материјали сходно циљевима постављеним по ИОП-у и адекватно се прате постигнућа ових ученика.

Ученици испољавају велику заинтересованост за рад на часу, нарочито за учешћем у тимском раду или у групама. Спретни су у коришћењу доступних извора знања, повратних информација, успешно процењују тачност појединих одговора и умеју да објасне поступак којим су дошли до одређених решења. Посебно су заинтересовани за презентовање садржаја до којих су сами дошли и радова које су, најчешће, у групи (понекад унапред) припремили за излагање – овакви примери били су успешно презентовани на часовима природе и друштва у одељењу 4/2 и биологије у одељењу 8/3. Изузетно успешан пример активног учешћа ученика током читавог часа и спретног коришћења интерактивне табле од стране ученика, био је заступљен на часу историје у одељењу 5/2.

Наставници у великој већини ефикасно управљају процесом учења на часу, што подразумева: добро структурирање часа и реализацију предвиђених активности, ефикасно коришћење времена, усмеравање интеракције међу ученицима у циљу учења, честу провера усвојеног и остварености циљева часа. Дисциплина се конструктивно успоставља и одржава на основу унапред договорених правила. Ученици су, такође, упознати са правилима рада у групама приликом израде задатог и током излагања других група/парова. Већина наставника функционално користе постојећа наставна средства – нарочито је позитивна обученост и употреба „паметне“ табле, као и коришћење расположивих наставних материјала, супстанци и лабораторијског прибора (час хемије), иако се настава одржава у учионици, а не у адекватном кабинету. С друге стране, један број наставника је склон коришћењу најосновнијих наставних средстава (учбеник, радне свеске) поред своје доминантне живе речи, што је пожељно постепено мењати чешћом употребом визуелних наставних средстава – едукативних постера, слика, цртежа, картица, мапа, модела и сл. – до коришћења савремене технологије.

Поступци вредновања су у довољној мери у функцији даљег учења, што се првенствено односи на редовност и регуларност оцењивања. У разредној настави се поштује комплексност оцењивања што подразумева и сумативно и формативно

оцењивање, вођење свеобухватне педагошке документације о ученичким постигнућима и напредовању уз препоруке да даљи рад. Код учитеља је, такође, доступна документација у виду појединачних ученичких портфолија и портфолија одељења. У предметној настави, међутим, постоје различити приступи и начини вођења педагошке документације, оцене су најчешће сумативне, уз бележење питања и датума усмених одговора. Пример добре праксе у вођењу педагошке документације при оцењивању ученика евидентиран је код наставнице хемије (одељење 7/1).

Осим потпуне примене важећег Правилника о оцењивању, подједнаке заступљености и сумативног и формативног оцењивања, потребно је и да повратна информација која се ученицима даје на часу буде потпуна, разумљива и усмерена ка могућности да ученици сами процене сопствени напредак.

За скоро све посматране часове може се констатовати да је атмосфера била подстицајна за рад и да постоји добра комуникација између наставника и ученика, заснована на узајамном поверењу и поштовању. Поступци за мотивисање ученика се могу проширити и бити инвентивнији у својој разноврсности, у односу на претежно усмене похвале. Пожељно је што чешће обезбедити могућност за активно учење и ангажовање што већег броја ученика на часу; пружати могућност да ученици постављају сопствена питања, дају коментаре, дискутују, испољавају радозналост и иницијативу, развијају креативност и различите вештине.

Образовна постигнућа ученика	Опис квалитета
<p>Успех ученика показује да су у доброј мери остварени образовни стандарди. Резултати на завршном испиту, у јуну 2016. године, показују да су ученици из математике остварили сва три нивоа образовних стандарда, а из српског језика основни и напредни ниво. Просечна постигнућа Школе из оба предмета (српски језик 489, математика 511) боља су од просечних постигнућа Општине Шабац, Мачванског округа и Школске управе. Девојчице су боље урадиле тест из српског језика, а дечаци из математике. Поређења постигнућа по одељењима Школе показују неуједначеност успеха из оба предмета. Натпросечне резултате постигла су одељења VIII 1 и VIII 3, док су остала одељења доста слабија, нарочито VIII 5 и VIII 6.</p> <p>Дистрибуција постигнућа ученика у односу на закључене оцене у VII и VIII разреду је следећа: из српског језика све оцене, осим двојке, постигле су бољи резултат од републичког просека; из математике су само двојке у VIII разреду оствариле слабији просек од републичког. Од 134 ученика који су полагали завршни испит, највише је имало закључене двојке из математике у оба разреда и из српског у VII разреду. Школске оцене су делимично у складу са резултатима на завршном испиту. У Матичној школи су у доброј мери оцене усклађене са резултатима на завршном испиту, док су знатнија одступања у одељењима ИО Орид. На нивоу области стандарда и нивоу задатака, проценат ученика који су успешно решили задатке је променљив: из српског језика ученици су седам задатака решили боље или једнако, из комбинованог теста девет задатака, а из математике 13 задатака су решили боље или једнако у односу на републички просек. По успеху на нивоу Општине Шабац, Школа је заузела 4. место, а у односу на Републику Србију на два теста (српски језик и комбиновани тест) резултати</p>	

су испод просека, док су из математике изнад републичког просека. У поређењу са школском 2014/2015. годином, резултати на завршном испиту у школској 2015/2016. години су из српског језика нешто лошији, а из математике и комбинованог теста бољи.

Школа континуирано доприноси већој успешности ученика. Стручни органи се баве анализом успеха и владања, спроводи се и анализира иницијално тестирање, прате се резултати на такмичењима, пробном и завршном испиту, анализира се успех у односу на допунску и додатну наставу. Анализе успеха и владања прате и мере за побољшање. Врши се анализа успешности уписа ученика у први разред средњих школа. Анализа општег успеха показује да је у прошлој школској години највише ученика завршило разред са одличним успехом (средња оцена на нивоу Школе је 4,19). Број ученика који уписују ову Школу је у порасту. У школској 2015/2016. год. било је уписано 1068 ученика, док је у школској 2016/2017. год. уписано 1082 ученика, од чега само првака 141. Школа води евиденцију о кретању броја ученика, о породичном и социјалном статусу, о ученицима из нестимулативних средина (сиромашни, ученици из хранитељских породица, припадници ромске заједнице).

Ученици за које је сачињен ИОП остварују напредак у складу са циљевима постављеним у плану. Формиран је и Тим за потенцијално даровите ученике. У школској 2016/2017. години по ИОП-у 3 раде три ученика (два из ТИО, један из математике). Ученици који похађају допунску наставу показују напредак у учењу, али је констатовано да је потребна већа ангажованост и мотивација ученика за овај вид наставе. Имајући у виду резултате ученика по општем успеху и завршном испиту, а након извршеног самовредновања ове области, Школа је дефинисала предлоге мера за унапређење образовних постигнућа ученика. Ученици који су укључени у додатни и секцијски рад, остварују напредак у складу са постављеним циљевима. Ученици се такмиче из свих предмета/области, учествују у школским манифестацијама и смотрама и шаљу радове на конкурсе. У претходној школској години на школским такмичењима учествовало је више од 500 ученика, на општинским преко 200 ученика (од којих је 56 награђено), на окружним 84 ученика (од којих је 38 награђено) и на републичким 16 ученика (од којих је 4 награђено). Највећи успеси постигнути су на такмичењима из математике (Архимедес, Мислиша, Интернет олимпијада), из Књижевне олимпијаде, физике, историје и атлетике. Забележена су и бројна учешћа на диковним и литерарним конкурсима, наступи ученика на школским свечаностима, интерним такмичењима и градским манифестацијама.

Подршка ученицима

Опис квалитета

У Школи у доброј мери функционише систем пружања подршке ученицима што је, иако не у истој мери, видљиво у скоро свим индикаторима који аргументују наведени стандард. Ученици су обавештени о врстама подршке у учењу које пружа Школа - на школском сајту су релевантне информације за ученике, формиран је Тим за разглас и сајт Школе. У школској документацији се налази План подршке ученицима, са значајним бројем активности (22) разноврсног садржаја, које су у вези са скоро свим индикаторима у овој области квалитета рада. Међутим, имајући у виду да се у извештају о раду Школе у прошлој школској години овај план не наводи - укључујући

и напомене да се реализоване теме евидентирају у другим извештајима одређених тимова или актива, остаје нејасан статус Плана подршке ученицима у смислу континуитета реализовања, праћења и извештавања.

У Школи се предузимају мере подршке ученицима тако што је формиран је Тим за унапређивање образовно-васпитног рада. Мере подршке имају у виду стицање функционалних знања и подршку ученичким постигнућима у срединама где је очекивана мања едукативна стимулисаност ученика (пример: у ИО Орид), спроводе се иницијална тестирања ученика. Могућност унапређења квалитета рада је у организовању допунске наставе у свим предметима и ситуацијама недовољних школских постигнућа ученика. Школа остварује комуникацију са породицом иако се у развојном плану као слабост наводи недовољна информисаност родитеља, па је, поред Плана сарадње са породицом, акционим планом у развојном планирању предвиђена и активност едукације родитеља. План обавезних родитељских састанака садржи списак тема које треба да информишу родитеље о кућном реду у Школи, о безбедности ученика, о оцењивању. С тим у вези су и напори Школе – ангажовање наставника ТИО у циљу увођења електронског дневника. Школа сарађује са релевантним институцијама у пружању подршке ученицима, о чему сведочи списак институција и организација кроз План сарадње са друштвеном средином.

Подстицање личног, професионалног и социјалног развоја ученика је остварено, што се, са различитим степеном, очитује у свим индикаторима на које се стандард односи. У Школи се организују бројне активности у циљу задовољавања различитих потреба и интересовања ученика; постоје планови рада слободних активности које укључују и радионице из области професионалне оријентације. Ограничавајући фактор је везаност ученика у издвојеним одељењима за јавни превоз, што онемогућава њихово учествовање у активностима у другој смени. У Школи се организују бројне активности које имају за циљ развијање социјалних вештина ученика, укључујући и садржаје рада одељенске заједнице. У Школи се промовишу здрави стилови живота, формиран су: Тим за сарадњу са Медицинским центром и Регионалним заводом за јавно здравље, Тим за сарадњу са Црвеним крстом и Тим за превенцију болести зависности и промоцију здравих стилова живота. Здравствено васпитање ученика реализује се кроз редовну наставу, ваннаставне активности, Програм превенције болести зависности и АИДС-а.

Од школске 2011/12. године, Школа је у статусу „ментор школа“ у пројекту „Професионална оријентација на преласку у средњу школу“ а Тим за професионалну оријентацију“ је иницирао и активности на нивоу града и шире, укључујући и оне које спроводи вршњачки тим за професионалну оријентацију. С тим у вези, вршњачка едукација у оквиру ПО активности Школе, под називом „Шест шешира“ , презентована је на Међународној конференцији ПО у Сава Центру.

У Школи функционише систем подршке деци из осетљивих група. Предузимају се активности у циљу уписа ученика из осетљивих група, па се у том контексту могу навести примери као што су обезбеђивање бесплатних уџбеника, бесплатно летовање за 10 ученика у сарадњи са Црвеним крстом, хуманитарна акција „Један пакетић – пуно љубави“, бесплатан превоз за ученике који путују у ИО Орид. У Школи је формиран

СТИО, али и Тим за потенцијално даровите ученике, евидентира се документација која сведочи о постојању ИОП-а, укључујући и примере ИОП 3 у џастави математике и ТИО. У остваривању компензаторних програма, Школа сарађује са ОШ „Свети Сава“ у Шапцу, а у дневном боравку се организују активности усмерене на правилан психо-физички развој деце и развој говора. Могућности унапређења квалитета рада Школе су у домену индивидуализованог приступа у настави по редовном програму.

Етос

Опис квалитета

У Школи су регулисани међуљудски односи. Понашање и одговорност свих запослених и ученика прописани су правилима понашања – Правилником о кућном реду и усклађени са законским прописима и Статутом установе који, између осталог, садржи и *мере за спречавање повреда забрана утврђених Законом*. Поштовање правила је у великој мери присутно код свих. Школа анализира и предузима мере у случају одступања од правила понашања и за дискриминаторско понашање предвиђене су мере и санкције.

За новопридошле ученике и наставнике се не примењују посебно разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину, али постоји праћење адаптације деце I-ог и V-ог разреда током школске године (прелазак с једног нивоа образовања на други) као и у оквиру плана рада тима за пружање додатне подршке ученицима.

Резултати ученика и наставника се јавно истичу и промовишу. У Школи се примењује интерни систем награђивања ученика и наставника за постигнуте резултате и присутно је међусобно изражавање високих очекивања у погледу резултата рада. Најбољим ученицима се (добитницима Вукове дипломе и одличним ученицима) на крају школске године додељују вредне књиге; ученица - ћак генерације за прошлу школску годину је, поред књиге, награђена и ручним часовником. Сви ученици који су у протеклој години освојили једно од прва три места на такмичењима, од окружног до републичког и који су промовисали школу у оквиру културне и јавне делатности, добили су и посебно признање и награду у виду бесплатне екскурзије. Сlike најбољих ученика у генерацији имају и своје видно место истакнуто у холу Школе, као и медаље, пехари, дипломе и друга признања, фотографије са такмичења, *„смотри, позоришних представа и других културних манифестација*. Промоција успешних резултата ученика и наставника се остварује преко сајта школе, зидних паноа, огласних табли, постера, школског листа, Летописа, на родитељским састанцима, састанцима стручних и саветодавних органа Школе, преко електронских и штампаних медија у Граду.

У Школи се организују различите школске активности у којима свако од ученика има прилику да постигне одређени резултат: такмичења, квизови знања, учешће на ликовним и литерарним конкурсима, школске свечаности и манифестације, математички турнир, представе талентованих за глуму, плес и сценско извођење - манифестација на нивоу Града - *Чивијада*, представа за Дан Светог Саве, представа у реализацији наставника страних језика - Вече страних језика, Европски дан језика, Дечја недеља, представа за Дан школе. Поред свега, потребно је осмислити и начине промовисања резултата ученика са сметњама у развоју.

Школа је безбедна средина за све.

Видљиво и јасно је изражен негативан став према насиљу. На видним местима (у Матичној школи и у издвојеним одељењима) у учионицама, ходницима, физкултурној сали, истакнути су панои о ненасиљу и пожељна правила понашања. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања, као што су, употреба алкохола, дувана, психоактивних супстанци и малолетничка делинквенција, као саставни део школског програма, остварују се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима/старатељима у сарадњи са јединицом локалне самоуправе и у складу са утврђеним потребама. Школа сарађује са здравственим установама (и Заводом за јавно здравље) у спровођењу здравствене заштите ученика, брине, такође, о социјалној заштити, такође, нарочито ученика из осетљивих група (на основу програма социјалне заштите).

Запослени се стручно усавршавају у вези превенције насиља, организују се предавања и радионице за ученике о решавању конфликтних ситуација и о развијању толеранције. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља и постоје бројне превентивне активности које доприносе безбедности у школској заједници. Превентивни рад на спречавању насиља реализује се у разним ваннаставним активностима (на одељењској заједници, настави, спортским активностима, представама у граду). Рађено је и истраживање о вршњачком насиљу. У школи се прате и анализирају сви случајеви насилног понашања; примењују су мере интервенције у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

У току прошле школске године, ученици слабијег материјалног стања добили су на коришћење бесплатне уџбенике у акцији под називом „Један пакетић - пуно љубави“; за новогодишње и божићне празнике организује се традиционална хуманитарна акција, као и продајна изложба за Ускрс и хуманитарна журка за Нову Годину - помоћ за материјално угрожено децу.

Школски амбијент (унутрашњи простор и школско двориште) је изузетно лепо уређен, што се односи и на Матичну школу и на издвојена одељења. Улазни простори су уређени тако да показују добродошлицу, осветљени су, оплемењени пажљиво одабраним и негованим цвећем које се редовно одржава и у ентеријеру и у парковском делу школског дворишта.

Простор у целини делимично задовољава потребе деце са сметњама у развоју. У циљу обезбеђивања права на приватност, у Матичној школи при улазу постоји простор који се користи за разговоре наставника са родитељима и ученицима. У издвојеним одељењима, за ове потребе углавном се користе наставничке канцеларије или ходници школа. У уређењу школског простора, у свим школским објектима, преовладавају бројни ученички радови. Бригом о школском амбијенту, поред других активности у заједници са локалном самоуправом, Школа доприноси и заштити животне средине.

У Школи је добро развијена сарадња на свим нивоима. Успешно се реализује сарадња руководећих, стручних и саветодавних тела која се одвија на више планова према динамици Годишњег плана рада и према уоченим потребама током школске године. Тимови реализују планиране активности.

Ученички парламент има значајно место у раду Школе и за њега добија подршку свих релевантних структура - у холу Школе је постављен пано „То смо ми“ који редовно ажурирају чланови парламента и другима представљају своје активности. Рад Ученичког парламента је организован у Матичној школи и у ИО Орид. Ученички парламент учествује у реализацији промоције Школе, прославама и обележавању значајних школских манифестација, бави се хуманитарним радом - иницирали су и организовали новогодишњу журку за ученике седмог и осмог разреда (прикупљена средства су уложена у побољшање услова рада школе); организују пружање помоћи ученицима са слабијим успехом (ученици са бољим успехом помажу ученицима са слабијим); иницирају спортске сусрете; организују конкурс за најкреативнију одељенску заједницу (са пропозицијама истакнутим на пану Школе) - најоригиналнији је сценарио који је једна ученица написала за позоришну представу „Сви смо ми деца“ и који ће бити понуђен другим ученичким парламентима; чланови парламента су у сарадњи са Канцеларијом заштитника грађана, у оквиру обележавања Дечје недеље, припремали и реализовали (на часовима одељенске заједнице) презентације за друге ученике на тему „Млади и деца препоручују“; учествовали су у спровођењу истраживања на тему „Како учимо и на који начин се припремамо за школу“ у циљу подизања мотивације за допунску и додатну наставу уместо приватних часова - податке су обрадили и презентовали на одељенским заједницама и састанку парламента; организују посете „Парку науке“ у Шапцу, у сарадњи са вршњачким тимом за професионалну оријентацију; дискутују о екскурзијама; учествују у организовању прославе матурске вечери; планирају сарадњу и са Ученичким парламентима других школа.

Школа развија различите облике учешћа родитеља у школским активностима. Обављено је истраживање о ставовима родитеља везаним за рад Школе са предлогом мера за унапређивање рада. Родитељи се упознају, а преко Савета родитеља разматрају, сва питања која су важна за успешан рад школе: изборни предмети, инклузивно образовање, Акциони план за превенцију насиља, резултати самовредновања школе, успех и дисциплина ученика, систематски прегледи и здравствено стање ученика, рад продуженог боравка, безбедност у школи, исхрана, ученички динар, избор уџбеника, пројекти доградње школског објекта, активности у области професионалне оријентације, припремна настава за ученике, организација матуре, рад Ученичког парламента и сва друга питања унапређивања образовно-васпитног рада Школе. Начини информисања родитеља су: родитељски састанци, учешће на школским манифестацијама, сајт Школе, школски лист, писана обавештења, *Дан отворених врата* и др.

Програм сарадње са породицом је важан део школског програма и годишњег плана рада Школе. Његова реализација кроз низ активности има за циљ развијање партнерских односа између кључних актера у Школи и јачање родитељских компетенција посебно у областима васпитања и превенције негативних појава.

Школа сарађује са актерима у заједници - локалном самоуправом, институцијама културе, науке, здравства, спорта, туризма, другим образовно-васпитним установама. Истиче се сарадња са Шабачким позориштем, Библиотеком

Шабачком, Народним музејом, Историјским Архивом, Културним центром, Канцеларијом за младе, Центром за стручно усавршавање, Туристичким агенцијама, МУП-ом Републике Србије, спорстким клубовима, Невладиним организацијама, Центром за социјални рад, Црвеним крстом, Герантолошким центром, Националном службом за запошљавање, фирмама и предузећима која нуде могућност реализовања реалних сусрета у оквиру програма професионалне оријентације ученика – активности сарадње се одвијају у континуитету и усаглашене су са активностима локалне средине и шире друштвене заједнице.

Један део сталног унапређења у оквиру Етос-а може бити још боља сарадња са органима локалне самоуправе и побољшање комуникације и међусобног уважавања међу запосленима у Школи.

Организација рада школе и руковођење	Опис квалитета
<p>Школа поседује Годишњи план рада, Школски програм, Развојни план, Извештај о раду школе. Вредновањем је утврђено да су сви обавезни документи усвојени у Законом прописаној процедури. Развојни план, сачињен на период 2015/16-2019/20. године, базиран је на искуствима и пракси која је прикупљена реализацијом развојног плана за период 2012/13-2014/15. године.</p> <p>Директорка организује несметано одвијање процеса рада. У Школи постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности. Стручна тела и 29 тимова су формирану у складу са компетенцијама запослених. У Школи је видљива тежња да се ангажовањем запослених у више тимова посао прерасподели. Високо је оцењен рад тимова, стручних тела и органа, а нарочито систематичан приступ у вођењу документације о њиховом раду. У овом сегменту Школа промовише континуитет тимског рада, који евидентно даје добре резултате. У школи је развијен систем информисања о свим важним питањима (огласне табле, сајт школе, зидни панои, постери, преко родитељских састанака, стручних и саветодавних органа, Школског одбора, школског листа...).</p> <p>Стручни органи и тела прате и анализирају успех и владање ученика. Посебан квалитет је видљив у континуитету којим Школа годинама уназад показује нарочито интересовање за успех и владање својих ученика кроз јавно истицање резултата и анализа које стручни органи и тела раде, а доступни су свим интересним групама.</p> <p>Директорка и стручни сарадници имају планове и извештаје о педагошко-инструктивном раду, увиду и надзору у образовно-васпитни рад. Планирање и остваривање педагошко-инструктивног рада се спроводи у складу са планом и потребама школе. Посебно место у овом сегменту заузимају заједничке посете јавним часовима наставника, њихова анализа и предлагање мера за унапређивање наставе. Наставници су упознати са стандардима и показатељима квалитета наставе и користе га у процесу самовредновања.</p> <p>Тим за самовредновање примењује методологију која је усклађена са Правилником о стандардима квалитета образовно-васпитних установа. Школа има богато искуство у спровођењу самовредновања, што је очигледно дало резултате кроз доследно праћење реализације сачињених акционих планова и напредак у отклањању</p>	

уочених слабости. Овакав начин самовредновања може послужити другим школама као пример добре праксе.

Директорка успешно руководи радом наставничког већа, учествује у раду стручних тимова. У процесу доношења одлука, уважава предлоге Савета родитеља који унапређују рад школе. Сталном спремношћу и отвореношћу за промене покреће и уводи иновације у Школи, развија сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом, подстиче развој Школе преговарањем и придобијањем других за остваривање заједничких циљева. Томе у прилог иде и велики број успешно реализованих пројеката који су искоришћени за унапређивање како материјалних услова за рад Школе, тако и квалитета образовно-васпитног рада.

Мотивацију запослених директорка спроводи промоцијом успешних наставника, обезбеђивањем неопходних наставних средстава и услова за рад, али је нужно осмислити још разноврсније начине којима би се мотивација једног дела запослених унапредила. С тим у вези је и препозната слабост у процесу самовредновања која говори о потреби указивања већег поверења у запослене и њихове могућности, равномернију поделу задужења и видљивије учешће запослених у доношењу одлука.

Ресурси

Опис квалитета

У Школи су обезбеђени људски ресурси, што је видљиво у индикаторима који сведоче да је у Школи запослен потребан број наставника и стручних сарадника, као и број ненаставног особља у складу са прописима. Квалификације наставног и ненаставног особља нису у потпуности прописане, што се у периоду обављања спољашњег вредновања односи на наставу физике и математике и на социјалног радника, иако поменути кадрови успешно обављају своје радне задатке и доприносе квалитету рада Школе. Пример напредовања у звању је наставница, професор историје, која је аутор уџбеника за свој предмет и изабрана је за саветника – спољашњег сарадника у Школској управи Ваљево. Нема података да Школа у своје активности укључује волонтере.

Људски ресурси су у функцији квалитета рада Школе, о чему сведоче сви показатељи који упућују на овај стандард. Запослени на основу резултата самовредновања унапређују професионално деловање, што се види из портфолија наставника и њихове педагошке документације. У Школи је формиран Тим за стручно усавршавање наставника чији план рада укључује анализу потреба Стручних већа за стручним усавршавањем, односно, личне професионалне планове наставника. О стручном усавршавању се води одговарујућа евиденција.

Приправници се уводе у посао у складу са програмом увођења у посао. У Школи се посебна пажња поклања примени новостечених знања из области у којима су се запослени усавршавали, па се у прилогу годишњег плана рада, налази списак угледних часова у овој школској години са прецизним подацима (број часа, наставна јединица, тип часа). Школа има традицију у примени активног учења и наставе у раду са ученицима, тако да је Збирка припрема часова АУН „Први кораци ка новој школи“ презентована још 1998. године - педагог у школи је инструктор АУН. Могућности унапређења квалитета рада Школе у вези кадровских ресурса су у домену сарадње на свим релацијама, а у циљу унапређивања наставе и учења.

Материјално-технички услови у којима Школа ради су значајно одређени недостатком простора у Матичној школи, што се првенствено односи на учионички и канцеларијски простор. Школа је физички безбедно место, уведен је спољашњи и унутрашњи видео надзор. Школски простор у Матичној школи је у потпуности ограђен и задовољава здравствено-хигијенске услове. Услови у издвојеним одељењима Школе су током последњих година значајно унапређени тако што су школски простори реконструисани, укључујући и санитарне чворове (парадоксална ситуација је у ИО Орашац у коме у овој школској години нема ученика, иако је простор претходно реконструисан и срећен). У Матичној школи и у издвојеним одељењима у Ориду и Миокусу постоје физкултурне сале. Значајни су подаци о ангажовању школе у аплицирању у разним пројектима и конкурсима, како би се добила додатна средства за унапређивање инфраструктурних услова и осавремењивање наставних средстава.

Школа је опремљена потребним наставним средствима и посебно се истичу кабинети за физику, хемију и биологију. Приликом обављања спољашњег вредновања није утврђено да постоји посебан план коришћења наставних средстава. Материјално-технички ресурси ван Школе се користе у функцији остварења циљева наставе и учења, о чему сведоче документи као што су: План сарадње Школе са установама (у млађим разредима и издвојеним одељењима), План рада тима за сарадњу са музејом и историјским архивом у Шапцу.

Сумарна процена квалитета рада школе

Оцена 4

Спољашње вредновање квалитета рада у ОШ „Јеврем Обреновић“, Шабац је обухватило:

- увид у школску документацију и евиденцију;
- разговоре са 4 интересне групе у оквиру рада Школе: 16 ученика, 16 наставника, 16 родитеља; разговор са директором, Школским одбором, стручним сарадницима-педагогом, психологом, библиотекаром, секретаром и шефом рачуноводства;
- посету часовима, укупно 33 (17 у млађим разредима и 16 у старијим), од којих је у матичној школи посећено 25 часова (12 у млађим и 13 у старијим разредима) и 8 часова у 3 издвојене школске јединице: ИО Орид (1 час у комбинованом одељењу млађих разреда и 3 часа у старијим разредима), ИО Корман (2 часа у 2 комбинована одељења млађих разреда), ИО Мишар (2 часа у 2 цела одељења млађих разреда).

Спољашњим вредновањем је утврђена оствареност свих 15 кључних стандарда и 29 од укупног броја (30) стандарда, на основу чега се закључује да основна школа „Јеврем Обреновић“ у Шапцу остварује изузетно висок ниво у свим областима квалитета рада.

Област Школски програм и годишњи план рада је изузетно добро оцењена у погледу сачињености ова два школска документа у складу са прописима и могућности остваривања циљева и стандарда образовања и васпитања. Добро је оцењена усмереност поменутих докумената на задовољење различитих потреба ученика, док је недовољно добро оцењена међусобна усклађеност њихових елемената.

У области *Настава и учење* изузетно добро су оцењени: стицање знања за ученике на часу и стварање подстицајне атмосфере за рад на часу. Добро су остварени: примена одговарајућих дидактичко-методичких решења на часу, примена различитих техника учења на часу, прилагођавање рада на часу образовно-васпитним потребама ученика, ефикасно управљање процесом учења на часу од стране наставника и коришћење поступака вредновања у функцији даљег учења.

Област *Образовна постигнућа ученика* је добро оцењена и у погледу остварености образовних стандарда упоредо са успехом ученика и у смислу континуираног доприноса Школе већој успешности ученика.

Област *Поддршка ученицима* је изузетно добро оцењена у домену функционисања и подстицања личног, професионалног и социјалног развоја ученика и функционисања система пружања подршке деци из осетљивих група. Добро је оцењено функционисање укупног система подршке ученицима.

У области *Етос*, остварен је изузетно добар квалитет рада у скоро свим стандардима: пружање подршке и промоција резултата ученика и наставника, безбедност школске средине за све, уређеност и пријатност школског амбијента и развијеност сарадње на свим нивоима. Добро је оцењена регулисаност међуљудских односа у школи.

У области *Организација рада школе и руковођење*, изузетно добро су оцењени: међусобна усклађеност планирања и програмирања у школи и функционисање система за праћење и вредновање квалитета рада школе. Добро су оцењени: ефективно и ефикасно организовање рада школе, руковођење директора у функцији унапређивања рада школе и лидерско деловање директора које омогућује даљи развој школе.

Област *Ресурси* је изузетно добро оцењена у погледу: ангажованости људских ресурса у функцији квалитета рада школе и у погледу функционалног коришћења свих постојећих, расположивих материјално-техничких ресурса. Добро је оцењена обезбеђеност школе потребним људским ресурсима и обезбеђеност свим потребним материјално-техничким ресурсима.

Извештај је сачињен у 6 (шест) истоветних примерака, од којих се 2 (два) достављају Школи и 4 (четири) примерка остају у документацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Чланови Тима за спољашње вредновање

Датумица Петровић
Јадрковић
Петровић
Дончић

Прилог 1

Кључни стандарди	1.4	2.3	2.4	2.6	3.2	4.1	5.3	5.5	6.4	7.2
Ниво остварености (1, 2, 3, 4)	3	3	4	3	3	3	4	4	4	4

Додатни стандарди	2.1	2.2	2.5	2.7	3.1
Оствареност стандарда	3	3	3	4	3

Изабрани стандарди	1.3	4.2	5.2	5.4	7.4
Ниво остварености (1, 2, 3, 4)	4	4	4	4	4

Преостали стандарди	1.1	1.2	4.3	5.1	6.1	6.2	6.3	6.5	7.1	7.3
Оствареност стандарда	4	2	4	3	4	3	3	3	3	3

Изабрани и преостали стандарди бирају се из корпуса: 1.1, 1.2, 1.3, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 5.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.5, 7.1, 7.3, 7.4.